

Att arbeta aktivt mot diskriminering

Regler för förskolan och skolan

Detta är en lättläst sammanfattning
av diskrimineringslagens regler
om hur skolor och förskolor
ska förebygga diskriminering.

Alla som går i skolan
eller förskolan
ska känna sig trygga.

Alla barn och elever
ska ha lika rättigheter och möjligheter.

Den som driver en skola
måste därför noga planera arbetet
så att ingen elev blir sämre behandlad
än någon annan.

Ingen ska bli diskriminerad
på grund av någon av de 7 diskrimineringsgrunderna
som vi förklarar närmare på www.do.se/lattlast

1. Kön
2. Könsidentitet eller könsuttryck
3. Etnisk tillhörighet
4. Religion eller annan trosuppfattning
5. Funktionsnedsättning
6. Sexuell läggning
7. Ålder

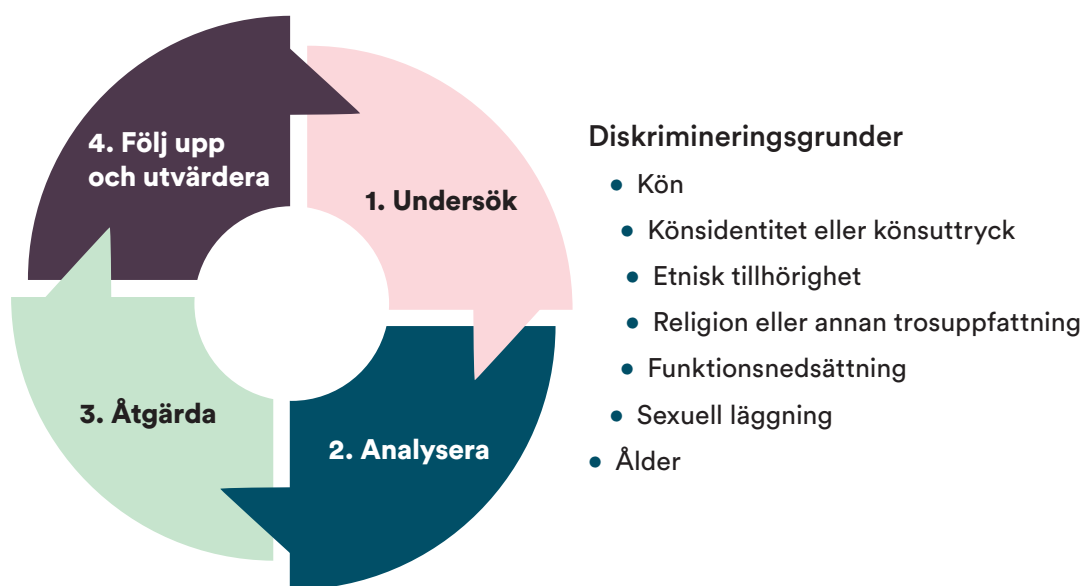
Den som driver en skola
måste skriva texter för att beskriva
hur skolan arbetar mot diskriminering
året runt.

Arbetet ska vara aktivt.
Det ska pågå hela tiden.
Det kallas för aktiva åtgärder.
När man gör en åtgärd,
gör man något åt en sak.

Det aktiva arbetet ska göras i fyra steg

Den som driver en skola ska

- Undersöka risker och hinder
- Analysera orsaker
- Genomföra åtgärder
- Följa upp och utvärdera

1. Undersöka risker och hinder

Den som driver en skola eller ett fritidshem kan till exempel undersöka sin verksamhet genom att ställa frågor till deltagarna.

Frågorna kan ställas genom intervjuer, genom att deltagarna fyller i enkäter eller genom planerade samtal.

Undersökningen ska inte vara en kartläggning av eleverna som deltar.

Undersökningen ska leta efter risker för diskriminering.

- Var finns det risk för diskriminering?
Kanske i omklädningsrummen före idrott?
Kanske på rasten?
- Var finns det hinder?
Kanske under en friluftsdag
för en deltagare med rörelsehinder?

2. Analysera orsaker

- Varför ser det ut som det gör?
- Varför finns det risker och hinder?
- Var kommer de ifrån?
- Vad beror de på?

Kanske behöver den som driver skolan göra fler undersökningar, för att få syn på ännu fler risker och hinder. Kanske såg man inte allt i första undersökningen.

3. Genomföra åtgärder

- Vad kan vi göra åt de risker vi hittade?
- Hur kan vi ta bort de hinder som vi hittade?

Den som driver skolan ska genomföra åtgärderna så snart som möjligt. Ledningen ska tala om vem som är ansvarig. Ledningen ska ta fram pengar.

Det kallas för att genomföra förebyggande och främjande åtgärder. På så sätt kan den som driver skolan minska riskerna för diskriminering i framtiden.

4. Följa upp och utvärdera

- Hur gick det?
- Lyckades vi plocka bort risker och hinder?
- Om vi inte lyckades, var tog det stopp?
- Vad ska vi göra åt det?
- Har vi uppfyllt våra mål på kort och lång sikt?
- Hur kan vi fortsätta arbetet?

När man svarar på dessa frågor
följer man upp arbetet
och utvärderar hur det gått.

Nästa steg är att fortsätta arbetet
genom att börja om med steg ett igen.

Arbeta tillsammans och samverka

Barn, elever och anställda
behöver arbeta tillsammans.
Det kallas för att samverka.

Den som driver skolan,
ska låta anställda och elever delta
i arbetet mot diskriminering.

Även arbetet med att ta fram
riktlinjer och rutiner mot trakasserier
och sexuella trakasserier
ska göras i samverkan.

Läs mer om det på

<http://www.do.se/framja-och-atgarda/forskolan-och-skolans-ansvar/>

Dokumentera i ord hur det går

Den som driver en skola måste dokumentera noga.
Allt arbete som görs under året
för att motverka diskriminering
måste beskrivas och skrivas ner.

- Hur gick undersökningen av risker och hinder?
- Vilken analys gjorde ni?
- Vad har ni gjort för åtgärder?
- Vilka åtgärder planerar ni att göra?
- Hur har ni samverkat med elever och anställda?

Förut räckte det med
att ha en likabehandlingsplan,
som är en skriftlig plan för hur alla ska behandlas lika.
Det räcker inte längre.

1 januari 2017 ändrades diskriminerings-lagen.
Nu måste den som driver en skola
arbeta mera aktivt.

Det nya kravet på att dokumentera
ersätter det tidigare kravet på att ha en likabehandlingsplan.

Bra att veta

Det handlar inte om att åtgärda problem, som redan inträffat.

Det handlar om att förebygga nya problem.

Att förebygga betyder att arbeta för att hindra att tråkiga saker ska hända.

Läs mer om Diskrimineringsombudsmannen (DO) och diskrimineringslagen

på vår webbplats

www.do.se/lattlast

Eller ring till oss på 08-120 20 700.